

När ni planerar ert projekt behöver ni utgå från er idé och arbeta fram en projektplan för projektet och förhålla er till projektets olika faser. De olika faserna kan sammanfattas i: idé, analys (ibland behövs finansiering sökas till förstudie), planering och projektutveckling, genomförande, avslut, resultat och effekter.

Nedan följer några generella tips på vad som kan vara bra att tänka på vid planeringen:

- Beskriv varför projektet behövs och vilken samhällsutmaning projektet utgår från. En tydlig bakgrundsbeskrivning om vilka som efterfrågar projektet och nuläget behövs (behovsanalys). Sätt projektet i sitt sammanhang. Undersök vad som gjorts tidigare, finns liknande projekt? Tidigare genomförda förstudier? Finns statistik att tillgå? Säkerställ att projektet är kompletterande och att tidigare erfarenheter och kunskaper tas tillvara (omvärldsanalys).
- Vem efterfrågar projektet? Vilka intressenter finns? Gör en inventering om viktiga aktörer för projektets genomförande och planera vilka kan påverka och bidra. Vilken förankring behöver ske? Målgruppens involvering? Vem drar nytta av projektet? Beakta skillnader som finns t ex beroende på kön, ålder och etnicitet.
- Identifiera den huvudsakliga utmaning (problemanalys) och vad som orsakar problemet innan målformulering sätts. Vilka underliggande orsaker finns till problemet. Vilka aktiviteter behöver projektet planera för att möta orsakerna.
- Målformulering – definiera vad projektet vill uppnå i form av resultat och effekter (bör läge) och för vem (målgrupp). Beakta hållbarhetsperspektiven i målformuleringen. På vilket sätt bidrar projektet till mål och delstrategier i den regionala utvecklingsstrategin (RUS)? Om projektet kopplar an till andra relevanta strategier så ska det beskrivas, t ex Smart specialiseringsstrategi för Jönköpings län eller Digitaliseringsstrategi för Jönköpings län.
- Målen ska definieras som så kallade SMARTA mål, som står för specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsbestämda. Att ha smarta mål underlättar också uppföljning och utvärdering av projektet. För att du ska kunna mäta dina mål tänk på att definiera med vilka indikatorer de ska mätas.
- Projektmålet är huvudinriktningen för projektet och beskriver den situation som förväntas råda vid projekttidens slut. Projektmålet syftar till att lösa huvudproblemet.
- Delmål ska uppnås på kort sikt och är resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för projektet. Delmålen ska i sin tur leda till projektmålet och effektmålen.
- Effektmål kan definieras med den nytta projektet förväntas skapa. Effekter kan dels uppstå på kort sikt, dels på lång sikt. Resurser och aktiviteter ska leda fram till den förändring man vill uppnå på sikt.
- Tids- och aktivitetsplan - projektets planerade aktiviteter ska leda till de hållbara förändringar hos målgruppen som finns uttalat i målformuleringen. Genomgående ska hållbarhetsperspektiven beaktas i projektets olika delar. Dessa perspektiv ska därmed vara en integrerad del i aktiviteterna. Aktiviteterna ska angripa orsakerna till huvudproblemet (problemanalysen).
- Det finns olika verktyg och metoder för att underlätta en tid-, resurs- och aktivitetsplanering, t ex genom upprättande av ett Gantt-schema. Oavsett metod är

det av vikt att säkerställa projektets väg mot projektmålen genom planering av insatserna, vilka/vilken tid, resurser och kompetenser som behövs.

- Skapa en översikt för att kunna bedöma resursbehov, varaktighet och arbetstid. Planera också vem som ansvarar för vad och se till att förankra och kommunicera i projektorganisationen.
- Genom god planering säkerställs att rätt saker görs kostnadseffektivt, integrerar hållbarhet och når de resultat och effekter som önskas.

- Projektorganisation – roller och ansvar

Eftersom ett projekt genomförs under en tidsbegränsad tid och är avgränsat från ordinarie verksamhet är det extra angeläget att tidigt planera för vem och vilka som ska ansvara för projektets genomförande. Finns rätt kompetenser att tillgå? Planeras organisationen utifrån ett jämställdhetsperspektiv?

Hur ett projekt organiseras, leds och styrs kan naturligtvis se väldigt olika ut. Genom att definiera funktioner i projektorganisationen tydliggörs ansvar och befogenheter.

Nedan beskrivs några roller som ofta förekommer i projekt.

- Projektägaren ska besitta ett tydligt ägarskap och ägardirektiv. Vid större samverkansprojekt behöver rollerna klargöras för hur man ämnar driva projektet tillsammans. Projektägaren behöver ha ekonomisk och administrativ kapacitet att driva ett projekt samt operativ förmåga att genomföra projektet. Vid ett beviljat projekt betalas stödet ut i efterskott, mot faktiska utgifter. Det medför att likviditet för projektet behöver finnas.
- Planera för en engagerad och jämställd styrgrupp som utgör projektets beslutande organ. Styrgruppen bör ha en förankring i projektägarens, samarbetsparternas och övriga relevanta intressenters respektive organisation. Styrgruppen säkerställer bl a att projektets mål uppnås, följer upp, hanterar avvikelser och utgör ett stöd till projektledningen.
- Projektledaren är den som har det operativa ansvaret för projektet och ser till att arbetet blir utfört inom den angivna tidsramen och budgeten. Projektledaren rapporterar oftast till styrgruppen och ibland finns också en projektgrupp tillsatt med utförande ansvar för delar av det operativa arbetet.
- En referensgrupp, ofta med djupare kunskaper inom det projektet handlar om, kan tillsättas som stödjande funktion till projektledaren. En referensgrupp kan också bestå av representanter från målgruppen som kan ge värdefulla synpunkter under projektets genomförande.
- Projektekonom är den som sköter den ekonomiska redovisningen av projektet. Det är värdefullt att involvera ekonomen tidigt i planeringen av projektet.

- Planera för projektets budget. Viktigt att tidigt ta reda på samtliga finansiärers regler om medfinansiering vad som är stödberättigade kostnader och andra krav och villkor.

- Hur ska ni använda projektets resultat och hur ska resultaten spridas, integreras och förankras? Hur ska projektets följas upp och utvärderas? Planera för att resultat ska tas omhand på lång sikt.